

Ein syndarlig vanlukka

Sagan um, tá QUEEN MARY rendi bretska krússaran CURACOA í kav

Sum blaðmaður kemur ein ofta út fyri at hoyra nógvar søgur, ið væl hóska at endurgeva í blað hansara, men næstan eins ofta kemur spurningurin til hansara um í hvørjum sambandi hann skal prenta søguna. Tað sum altíð hóska best er, um so og so nógvar eru liðin síðan tað og tað hendi, men við hvørri liggur tað ikki fyri hjá blaðmanninum at nýta hetta uppskotið til at prenta søguna. Soleiðis er tað hjá mær í dag. Tað eru ikki liðin 25 ár síðan hentta hendi, sum eg vil siga frá um, ei heldur 30, ella okkurt annað «runt» tal, men eg hugsi, at tit skulu fáa hana kortini.

Vanlukka í kríggsstíð

Hjá allari skipaferðslu í heiminum man ein tann størsti vandin, sum er at seta í sambandi við verk teirra, vandin fyri at renna á land ella á onkrum øðrum skipi. Eitt ótal av vanlukkum eru farnar fram bert í tíðini síðan eim- og motorskipini komu fram, og serstakliga hava tær mest syndarligu tikið seg fram undir seinasta kríggi, sum uttan iva hevur verið tað myrkasta tíðarskeiðið, ið skipaferðslan í øllum heiminum nakrantíð hevur sæð. Ein tann

hald á tí høgu brúnni. Týsk bumbuflogfør høvdu tann keðiliga vana at leggast eftir skipinum, tá tey frá tí víða Atlants-havinum komu inn í tað smala strekkið frá Bloody Foreland suður til Clyde, og tað var eyðsæð, at tann týski kavbátaskiparin ella bumbuflogskiparin, sum fekk beint fyri QUEEN MARY, vildi verða gjørdur tjóðarhetja.

Krígsskipini koma

Uttan fyri Bloody Foreland varð »QUEEN MARY» mótt av tí letta antiloftskjútskrússaranum CURACOA, sum kom rullandi og gronandi út fyri at mæta henni gjøgnum ringan sjógv, ið lítlan týðning høvdu fyri risaskipið. Framman fyri úti í sjónarringinum sigldu einir seks — sjei oyðarar fram og aftur eins og smáir hundar og ansaðu eftir, at eingin kavbátur kom snikjandi. QUEEN MARY var nú millum vinfólk sín.

QUEEN MARY helt fram við krígsferð síni, ið lá um 28 mil og byrjaði sikk-sakk kós sína oman eftir írsku strondini móti Clyda-fjórðinum. Tað var ikki fyrstu ferð at CURACOA hevði fylgt QUEEN MARY á

ferð, men nú hon var meir enn 20 ára gomul hevði hon ilt við at fylgja við »drottningini» í tí heldur tunga sjónum. Tann lítil 4.200 tons krússarin bólaði og gronaði og stynjaði oljutungan royk upp úr teim báðu skorsteinunum, meðan »drottningin» streyk gjøgnum sjógvin við allari ta vakru megi av hennara meira enn 80.000 tons.

Kósin verður broytt

Á dagurdatíð rullaði krússarin so illa, at Boutwood gjørdi av at seta beina kós, so at teir hvørja ferð QUEEN MARY hevði gjørt eina vending á sikk-sakk kós hennara, fóru at koma beint aftanfyri hana. Um klokkan tvey, tá hann var visur í, at henda ætlan hansara riggaði bara væl, fór Captain Boutwood niður undir fyri at fáa sær at eta, og gav brúvaktina yvir til tann yngsta yvirmannin, Wright, sum fimm minuttir seinni varð avloystur av næsthægsta umboð, Robinson, orlogskapteyni. Boð teirra vóru greið, tí Boutwood hevði bert sagt frá um at hava somu kós og ferð. Tað skuldi verið lett hjá tí vælvandu manningini á CURACOA at greiða hesa uppgávu og ikki koma at liggja fyri QUEEN MARY.

Tá Robinson yvirtók vaktina var QUEEN MARY spakuliga byrjað at venda til stýriborð, CURACOA var nakað væl frammanfyri, beint ábaka stevnið á »drottningini». Har var ivaleysa nógv pláss — einar tvær ferðir longdina á QUEEN MARY, og CURACOA hevði mangan verið henni nóg nærri enn tað.

Samanstoyturin

So knappliga var als onki pláss millum skipini. Krússarin syntist at royna at venda beint frammanfyri stevnið á QUEEN MARY. Á brúnni á krússaranum sóu allir, ið vóru á varðhaldi har eina ræðuliga sjón, ið eins og marran kom at fylgja teimum, ið komu frá tí livandi restini av lívi teirra: Tað risastóra stevnið kom froyandi beint ímóti teimum eins og eitt fjall. So ljóðaði deyðaskriggið frá H.M.S. CURACOA ... Eitt skriggi frá sundurskræddum jarni, ein grenjan frá tí kroysta stálinum og eitt fýs tí ketlarnir brustu og tann skoldandi eimurin slapp út. Stevnið á QUEEN MARY skar seg gjøgnum skrokkin, ið var gjørdur av tritumma tjúkkum stálplátum eins og hevði tað verið smor og helt á beint tvørtur í gjøgnum, uttan at ferðin minkaði. Tær sundursoraðu skipinaum mól eins og rekaviður runt í kjalarvörini, tá allur risin var farin ígjøgnum. Nak-

ONKI ER AT SIGA TIL AT HETTA STEVNIÐ KVETTI CURACOA AV UM HELVT

ar fáar minuttir tók tað hjá teim báðu portunum at sokka, og eftir á havinum var bert eim skýgið frá ketlunum og nokur fá menniskjahoyd, ið gingu upp og niður í aldonum eins og æður.

Ræðslan

Yvirmenninir á brúnni á risaskipinum starðu lamnir av ræðslu at tí sorandi verkinum, ið skip teirra hevði gjørt. Ræðslan tóktist so nógv stórri, tí »drottningin» var ikki steðgað á, tá samanstoyturin hendi. Her menninir niðrúndir, ið júst tá fingur sær at eta, vistu ennát onki um, hvat var hent. Alt hetta ræðuliga syntist so óveruligt, hóast tað var ein tann mest skakandi vanlukkan undir krígnum.

348 lótu lív

Captain Illingworth helt leiðina fram uttan at seta ferðina niður. Krígslógin gekk fram um tað elligomlu sjólógina. Onki fekkst afturfyri QUEEN MARY ella teir 15.000 hermennin, og teir kundu ikki fara tí hjálpar, tí tað hevði verið ov stór freisting, um onkur kavbátur skuldi ligið og lurt. Har var onki at gera enn at geva oyðarunum boð, og hesir settu beinanvegin ferð á fyrri at bjarga teim yvirlivandi. Men av teim nærum 450 monnum, ið høvdu verið umboð á CURACOA, vóru bert 101 marin-arar og ein yvirmaður bjargaðir. Tann einasti yvirmaður, ið slapp frá hesi ræðslufyltu maru

var tann hægsti á skipinum, Captain Boutwood.

Kanningarnir sýndu, at tann einasti skaðin, ið QUEEN MARY hevði fingið, var tað at eitt lítið sindur av máling var skøvað burturav frammi á stevniinum. Eitt skakandi prógvi um styrki og megina hjá einum so stórum og vælbygdum skipi, sum ein atlantlinari nú einaferð er.

micky.

QUEEN MARY SKAR SEG GJØGNUM CURACOA SUM KNIVUR GJØGNUM HEITT SMØR!

mest syndarliga og meiningsleysa vanlukkan undir krígnum var tann gráa októberdagin í 1942, tá risaskipið hjá Cunradlina, QUEEN MARY, kvetti bretska krússaran CURACOA av um helvt. Eitt túsunda tal av bretskum og amerikanskum her- og flotamonnum sóu hesa syndarligu vanluku, men ongin fekk gjørt nakað.

„Drottningin“ nærkast

Henda heystarmorgunin kom tann mikla QUEEN MARY strúkandi inn úr Atlantshavinum móti suðurírsku strondini. Hon var fylt óll sum hon var við 15.000 amerikanskum hermonnum, ið skulu tala lut í álopinum í Nordurafrika. Sum vanligt hevði »Drottningin» siglt einsamøll tvørtur um Atlantshavið, tí hon sigldi somikið skjótt, at ongin kavbátur kundi meta seg móti henni — minni enn so.

Sum hon nærkaðist »Bloody Foreland» móti innsiglingini til Írsku Havið. Helt Captain Illingworth væl og virðiliga varð-

ferð hennara henda vegin, og tann hægsti, Captain John Boutwood, kendi lagið rætttiliga væl. Boð hansara vóru so greið, sum tey kundu verða: »Ansa eftir QUEEN MARY, hvat tað so enn má kosta» — henda dagin kom tað tó at kosta ov nóg.

H.M.S. CURACOA

CURACOA var ein gamal krússari, ið var bygdur undir fyrra heimsbardaganum. Hon varð í 1939 umbygd til bert at bera antiloft-kanónir, og av hesum hevði hon eitt satt ótal. Hennara 40.000 hestar vórðu ætlaðar til at geva henni 29 mila

HMS CURACOA VAR ONGIN STÓRUR KRÚSSARI, MEN HON HEVÐI HÓAST ALT 450 MANNS UMBORÐ

REIÐARAVIRKI
HEILSOLA
Kolonial & útgerð
FLAKAVIRKI
HERMETIKK
TIMBURHANDIL
KLÆDNABØÐ
SLEIPSTØÐ
SHELL-AVGREIÐSLA

DEILDIR:

SKÁLA SKIPASMÍÐJA &
HANDILSVIRKI, SKÁLA
Skipasmíð . Turkivirki . Handil

HANDELSHUSET
PESCADERO A-S
Strandgade 27A . København K
Tlf ASTA 1830 . Telex 5290

Þ. J. F. KJØLBRO

Klaksvík . Føroyar
Telefon 5489 . Telex 20
Telegramadr.: Kjølbros Klaksvík

FÆRØSK MARGARINE

Vita No 1

VITAMINISERET

FÆRØSKT PRODUKT

PINT PRODUKT